

Quick scan ecologie

Haviksdijkje 6 te Grootschermer

24 juni 2022

Samenvatting

Voor de locatie Haviksdijkje 6 in Grootchermer worden plannen voorbereid om de bestaande bebouwing te slopen en twee nieuwe woningen te bouwen.

Onderzocht is of er effecten op beschermde soorten kan ontstaan. Op voorhand kan de aanwezigheid van gierwaluw, huismus, marters en vleermuizen niet worden uitgesloten op de planlocatie. Een afdoend onderzoek is noodzakelijk.

De werkzaamheden bestaan uit het slopen van de huidige opstallen en het bouwen twee nieuwe woningen. Gezien de aard en omvang van de werkzaamheden, en de afstand naar de omliggende natura 2000 gebieden, is separaat een stikstofberekening uitgevoerd.

Inhoud

2 - Inleiding

3 - Beschrijving gebied

4 - Waarnemingen

7 - Analyse

9 - Advies & Bronnen

Colofon

Opdrachtgever	AgROM
Projectnummer	22.211
Datum	24 juni 2022
Auteur	F. A. Neuteboom
Gecontroleerd	P.J.H. van der Linden
Status	concept

Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
mob 06 - 27564247
e-mail vanderlinden@elsenlinde.nl

Inleiding

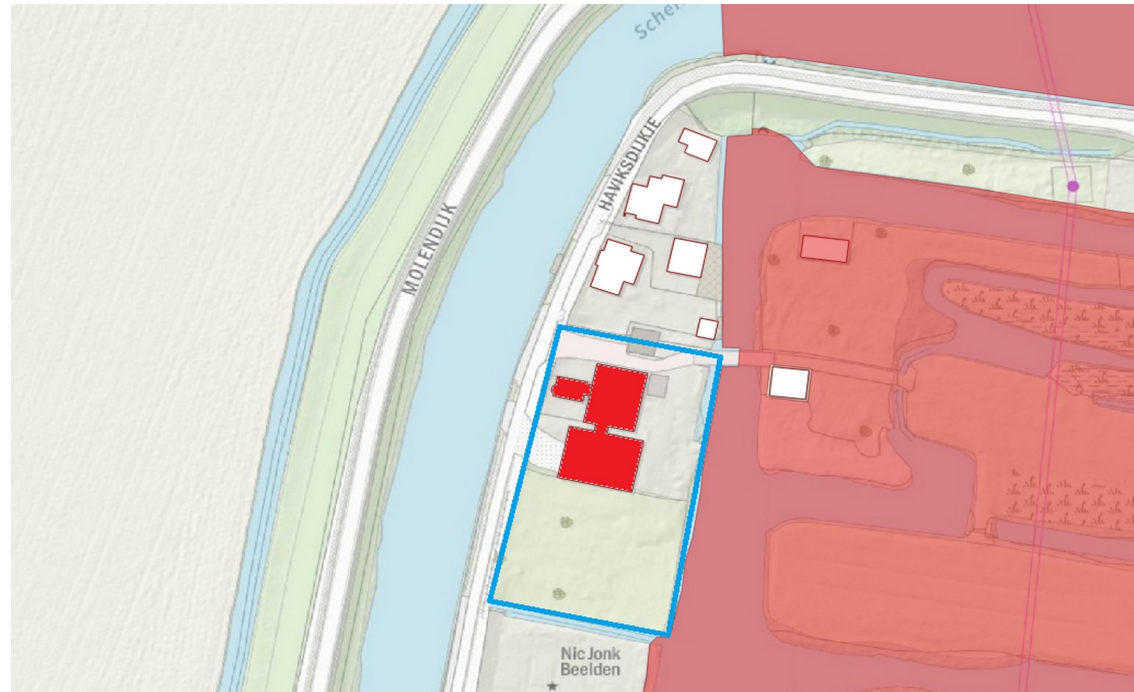
Voor de locatie Haviksdijkje 6 in Grootchermer worden plannen voorbereid om de bestaande bebouwing te slopen en twee nieuwe woningen te bouwen. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en het maken van een analyse van de mogelijke effecten op die soorten, als gevolg van de werkzaamheden. Hiervoor is door bureau Els & Linde een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Het voorliggende rapport geeft een beschrijving van het oriënterend onderzoek naar de effecten op natuurwaarden.

Om een goed oordeel te geven over de potentieel aanwezige beschermde planten en dieren, is op 23 juni 2022 door een ecooloog van bureau Els & Linde, een bezoek gebracht aan de planlocatie. Ter plekke is beoordeeld of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn, die schade kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen. Daarbij is gezocht naar sporen van dieren en is op basis van de begroeiing en de opbouw van het landschap, geschat of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn. De effecten worden beoordeeld als gevolg van de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Verder wordt geanalyseerd of de werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de veranderingen te bereiken, een effect veroorzaken.

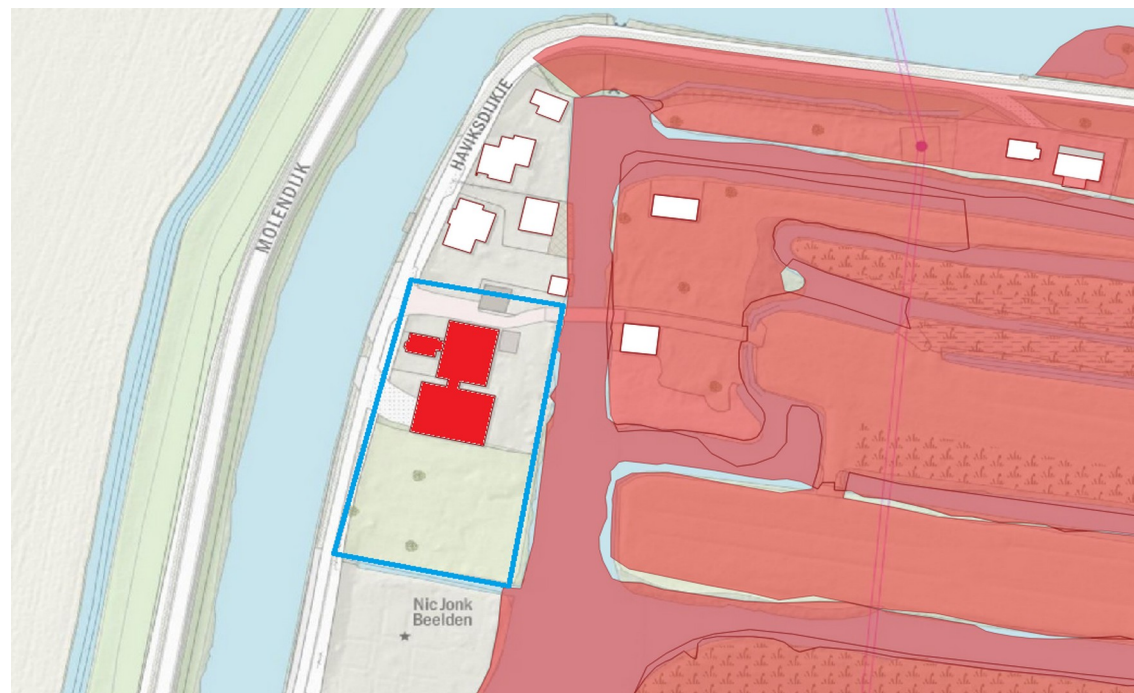

Ligging van de planlocatie

H02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

Ligging van de Natura 2000-gebieden.

Ligging van het Natuurnetwerk Nederland.

De planlocatie ligt aan het Haviksdijkje binnen de bebouwde kom van Grootschermer. De planlocatie wordt omsloten door een weg, watergangen en weilanden. De planlocatie ligt direct naast Natura 2000 gebied “Eilandspolder”. De planlocatie ligt eveneens direct aan het Natuurnetwerk Nederland. De bebouwing op de planlocatie bestaat uit een woonhuis en een loods. De bebouwing achter de woning is vervallen en heeft geen dak meer.

De werkzaamheden zijn :

- Sloop van huidige opstallen
- Bouw van twee nieuwe woningen.

Gezien de aard van de werkzaamheden, de nieuwe bestemming van het pand en de afstand tot het dichtstbijzijnde natuurgebied wordt een stikstofberekening geadviseerd.

Omdat het Natura 2000 gebied direct aan de planlocatie ligt dienen er een aantal maatregelen in acht genomen te worden. Het natura 2000 gebied mag onder geen omstandigheden verlicht worden. Er mogen geen trillingen worden gemaakt tijdens of door de werkzaamheden. Geadviseerd wordt om in het afdoend onderzoek alle potentiële effecten te analyseren en of te voorzien van voorschriften om effecten te voorkomen of een vergunning aan te vragen.

Natura 2000

Via de Natura 2000 zijn gebieden beschermd van internationaal belang. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats en planten en dieren. Deze Natura 2000-gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdepositie en grondwaterstromen. Voor de functie waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt, is een berekening noodzakelijk van de effecten.

Natuurnetwerk Nederland

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland.

H03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd als een quick scan ecologie. Voor een dergelijk onderzoek wordt door een ecooloog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Tevens wordt gezocht naar sporen van beschermde soorten. Een quick scan is tevens bedoeld als afbakening van een afdoend onderzoek.

De quick scan bestaat uit de volgende activiteiten:

- Een literatuur/bronnenonderzoek met betrekking tot de potentieel aanwezige beschermde soorten binnen de planlocatie.
- Een veldbezoek waarbij de locaties worden beoordeeld op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij worden bijvoorbeeld de te kappen bomen beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten.
- Voor de aangetroffen strikt beschermde soorten wordt, door een beschrijving van de ecologische functionaliteit van het gebied (foerageergebied, migratieroute, voortplantingsgebied of winterverblijf, enz.), aangegeven hoe het gebied door iedere soort wordt gebruikt.
- Een schatting van de impact van de werkzaamheden op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten.
- Een effectbeoordeling gericht op (eventueel) nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk en Weidevogelleefgebied).

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 23 juni 2022 door een ecooloog een bezoek gebracht aan de planlocaties. Tijdens het veldbezoek is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocaties. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende planten en dieren in de directe omgeving van de planlocaties. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd, waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is naast de planlocaties sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving. In de voorliggende notitie worden de resultaten van de quick scan ecologie besproken.

Waarnemingen

In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die binnen de planlocaties en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten. Tijdens het veldbezoek van 23 juni 2022 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocaties.

Bronnenonderzoek

Voor het onderzoek naar potentieel aanwezige beschermde soorten zijn de beschikbare regionale en landelijke verspreidingsatlassen en enkele digitale bronnen geraad-

pleegd. Er zijn geen waarnemingen geregistreerd door derden. Zeer waarschijnlijk is er sprake van een waarnemerseffect.

Vegetatie en planten

Op de planlocatie is gras- en kruidachtige vegetatie waargenomen. Ook is er een rij Essen langs de weg op de planlocatie waargenomen. Op het terrein zijn een aantal fruitboompjes waargenomen. Geen van de waargenomen soorten zijn beschermd.

Zoogdieren

Juridisch zwaarder beschermde soorten

Vleermuizen zijn de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. Vleermuizen kunnen schade ondervinden van de ruimtelijke ontwikkelingen en kunnen hierdoor een belemmering zijn. De planlocaties en de directe omgeving zijn daarom nauwkeurig onderzocht op de aanwezigheid van potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, evenals essentiële vliegroutes en foerageergebieden.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds de soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. De kraamkolonie van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) komen – voor zover bekend - alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpannen. De vaste verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) kunnen zowel in spleten en gaten in bomen, als in gebouwen voorkomen. Ze kiezen in de regel gebieden met een groot aanbod aan geschikte holten op een klein oppervlak.

De aanwezigheid van vleermuizen kan op niet voorhand worden uitgesloten. In het woonhuis zijn voldoende openingen waargenomen waar deze soorten zich kunnen vestigen. Voor de loods en het vervallen gebouw kan de aanwezigheid van deze soorten worden uitgesloten. Een afdoend onderzoek naar deze soorten is noodzakelijk.

Potentiële vliegroutes en foerageergebieden

Langs de bomenrij en de watergangen zijn potentiële vliegroutes en foerageergebieden aanwezig. Deze ondervinden geen hinder aan de ruimtelijke plannen.

Overig beschermde zoogdieren

Op de planlocatie is de aanwezigheid van beschermde grondgebonden zoogdieren op voorhand niet uit te sluiten. Er kunnen muizen en andere kleine zoogdieren voorkomen. Voor deze soorten geldt de zorgplicht. De aanwezigheid van marterachtigen op de planlocatie kan niet op voorhand worden uitgesloten. De planlocatie ligt aan een natura 2000 gebied en biedt voldoende dekking voor deze soorten om zich te vestigen. Een afdoend onderzoek naar marterachtigen is noodzakelijk. De noordse woelmuis (*Alexandromys oeconomicus arenicola*) is een van de soorten waarvoor de Eilandspolder is aangewezen. De aanwezigheid van de noordse woelmuis op het perceel kan worden

uitgesloten vanwege de waarschijnlijke aanwezigheid van soorten als de veldmuis (*Microtus arvalis*) binnen het perceel. Door de concurrentie met de veldmuis zoekt de Noordse woelmuis een habitat op waar de veldmuis niet kan overleven of niet kan bereiken; anders dan de veldmuis kan de noordse woelmuis goed zwemmen.

Vogels

Jaarrond beschermd nest

Tijdens het ecologisch onderzoek is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen het plangebied. Gekeken is naar potentieel geschikte nestplekken voor vogels met een jaarrond beschermd nest.

Op voorhand kan de aanwezigheid van gierzwaluw en huismus niet worden uitgesloten. Het woonhuis biedt voldoende openingen waar deze soorten zich zouden kunnen vestigen. Er zijn exemplaren van huismus in de buurt waargenomen tijdens de quick scan. Er zijn geen sporen van deze soorten waargenomen tijdens de quickscan. Voor het woonhuis geldt dat een afdoend onderzoek naar deze soorten noodzakelijk is.

Algemene broedvogels

Voor andere algemene broedvogels is er geen mogelijkheid om zich in de vegetatie op de planlocatie te vestigen. Er zijn geen actieve nesten waargenomen tijdens de quickscan.

Herpetofauna en vissen

Langs de planlocatie is een watergang aanwezig met natuurlijke oevers. Soorten als de bastaardkikker (*Pelophylax kl. esculentus*) of bruine kikker (*Rana temporaria*) kunnen hier voorkomen. Voor deze soorten geldt de zorgplicht.

Overige soorten

Er zijn, gezien de voorkomende biotopen, geen beschermde bijzondere insecten of overige soorten te verwachten binnen de planlocaties. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied; de planlocatie voldoet hier niet aan. De aanwezigheid van beschermde overige soorten worden daarom uitgesloten binnen de planlocaties.

H04 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, het weidevogel leefgebied, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000-gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming zijn de Natura 2000-gebieden beschermd. De bescherming geldt ook voor externe factoren; zoals grondwaterstromen en stikstofdepositie.

De soortbescherming binnen de Wet natuurbescherming richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de rode lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen. Binnen de bebouwde kom is de belangrijkste wijziging in de beschermde soorten het vervallen van de bescherming op muurplanten en orchideeën.

Beschermde soorten

Op de planlocatie kan de aanwezigheid van gierzwaluw, vleermuizen en huismus in het woonhuis op voorhand niet worden uitgesloten. Het woonhuis biedt voldoende mogelijkheden voor deze soorten om zich te vestigen. De aanwezigheid van marterachtigen kan op voorhand niet worden uitgesloten. De planlocatie ligt aan een natuurgebied en biedt voldoende dekking voor deze soorten om zich er te vestigen. Een afdoend onderzoek naar genoemde soorten is noodzakelijk.

Zorgbeginsel

Binnen het gebied is een geringe kans op algemeen voorkomende soorten waarmee rekening moet worden gehouden. Aangetroffen dieren die niet uit zich zelf het werkgebied kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecooloog - in veiligheid te worden gebracht en buiten het werkgebied te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhopen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten het werkterrein intact te worden gelaten.

Eventueel noodzakelijk kap moet buiten de kwetsbare periode (winter) worden uitgevoerd en voorafgaand aan de kap (of het anderszins vrijstellen van een werkplek) is het verstandig een ecooloog te laten beoordelen of effecten zijn te verwachten en eventueel maatregelen te (laten) nemen om die effecten te verminderen.

Natura 2000

De planlocatie ligt aan het Haviksdijkje binnen de bebouwde kom van Grootschermer. De planlocatie wordt omsloten door een weg, watergangen en weilanden. De planlocatie

tie ligt direct naast Natura 2000 gebied “Eilandspolder”. De bebouwing op de planlocatie bestaat uit een woonhuis en een loods. De bebouwing achter de woning is vervalen en heeft geen dak meer.

De werkzaamheden zijn :

- Sloop van huidige opstallen
- Bouw van twee nieuwe woningen.

Gezien de aard van de werkzaamheden, de nieuwe bestemming van het pand en de afstand tot het dichtstbijzijnde natuurgebied wordt separaat een stikstofberekening uitgevoerd. Omdat het Natura 2000 gebied direct aan de planlocatie ligt dienen er een aantal maatregelen in acht genomen te worden. Het natura 2000 gebied mag onder geen omstandigheden verlicht worden. Er mogen geen trillingen worden gemaakt tijdens of door de werkzaamheden. Dat betekent concreet dat voor het plaatsen van heipalen moet worden geschroefd en buiten de kwetsbare periode moet worden gewerkt (uiteraard is bouwen zonder heiwerk ook een goede oplossing). Daarnaast mogen geen bouwlampen gebruikt worden. Ook andere externe factoren (zoals waterkwaliteit en -kwantiteit) mogen niet leiden tot een effect op de doelstellingen van het Natura 2000-gebied. Geadviseerd wordt om in het afdoend onderzoek alle potentiële effecten te analyseren en of te voorzien van voorschriften om effecten te voorkomen of een vergunning aan te vragen.

Natuurnetwerk Nederland

De planlocatie ligt eveneens direct aan het Natuurnetwerk Nederland. Gelet op de aard en de omvang van de geplande werkzaamheden, wordt echter geen effect verwacht.

H05 Conclusie, advies en gebruikte bronnen

Voor de locatie Haviksdijkje 6 in Grootschermer worden plannen voorbereid om de bestaande bebouwing te slopen en twee nieuwe woningen te bouwen.

Voorliggend rapport betreft een onderzoek naar effecten op natuurwaarden. Door een ecooloog van bureau Els & Linde B.V. is op 23 juni 2022 beoordeeld of er beschermde plant- en diersoorten aanwezig zijn binnen de planlocatie en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Beschermde soorten

Op de planlocatie kan de aanwezigheid van gierzwaluw, vleermuizen en huismus in het woonhuis op voorhand niet worden uitgesloten. Het woonhuis biedt voldoende mogelijkheden voor deze soorten om zich te vestigen. De aanwezigheid van marterachtigen kan op voorhand niet worden uitgesloten. De planlocatie ligt aan een natuurgebied en biedt voldoende dekking voor deze soorten om zich er te vestigen. Een afdoend onderzoek naar genoemde soorten is noodzakelijk.

Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland

De planlocatie ligt aan het Haviksdijkje binnen de bebouwde kom van Grootschermer. De planlocatie wordt omsloten door een weg, watergangen en weilanden. De planlocatie ligt direct naast Natura 2000 gebied “Eilandspolder”. De bebouwing op de planlocatie bestaat uit een woonhuis en een loods. De bebouwing achter de woning is vervallen en heeft geen dak meer.

De werkzaamheden zijn :

- Sloop van huidige opstallen
- Bouw van twee nieuwe woningen.

Gezien de aard van de werkzaamheden, de nieuwe bestemming van het pand en de afstand tot het dichtstbijzijnde natuurgebied is separaat een stikstofberekening uitgevoerd.

Omdat het Natura 2000 gebied direct aan de planlocatie ligt dienen er een aantal maatregelen in acht genomen te worden. Het Natura 2000 gebied mag onder geen omstandigheden verlicht worden. Er mogen geen trillingen worden gemaakt tijdens of door de werkzaamheden. Werken met een ecologisch werkprotocol wordt aanbevolen. Geadviseerd wordt om in het afdoend onderzoek alle potentiële effecten te analyseren en of te voorzien van voorschriften om effecten te voorkomen of een vergunning aan te vragen.

De planlocatie ligt eveneens direct aan het Natuurnetwerk Nederland.

Gelet op de aard en de omvang van de geplande werkzaamheden, wordt echter geen effect verwacht.

- Anonymus (2017). Kennisdocument huismus, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument gierzwaluw, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ12
- Dietz, Chr., O. von Helversen & D. Nill (2012) Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Triton Natuur
- Hoogeboom, D.M., F. Visbeen, J. Wondergem, W. Ruitenbeek (2014) Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren. NOZOS, Landschap Noord-Holland.
- Kaag, K. (2012) Vlinders van Duin tot Dijk. De dagvlinders van Noord-Holland 2000-2009. Vlinderstichting, Landschap Noord-Holland.
- Kapteyn, K. (1995) Vleermuizen in het landschap. Schuyt & co, Haarlem.
- Riet, B. van, H. van der Goes, Th. Baas, C. van den Tempel, W. Menkveld & F. Visbeen (2014) Atlas van de Noord-Hollandse flora. Landschap Noord-Holland.
- Scharringa, C.J.G., W. Ruitenbeek & P.J. Zomerdijs (2010) Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009. SVN, Landschap Noord-Holland.
- Simon, M., S. Hüttenbügel & J. Smit-Viergutz (2004) Ökologie und Schutz von Fledermäusen in Dörfern und Städten. Bundesamt für Naturschutz, Bonn.
- Synbiosis Alterra natura 2000
- provincienoordholland.nl
- waarneming.nl